

کامپیوتر تر: هم مفید، هم خطرناک

نوشته‌ی: روی کامپیوتر

ترجمه‌ی: سیمین مصطفوی کاشانی

نقل از: نشریه‌ی حسابداری،

مارس ۱۹۸۶

حسابداری که با اطمینان کاربرد

بیشتر کامپیوتر را در تحلیل داده‌ها

تجویز می‌کند یا بدتوانهای منفی آن،

و نیز جوانب مثبت تر عمل خود را هم

در نظر بگیرد.

مسئله‌ی اصلی این است که چگونه می‌توانیم

در مسلمانان هیچ کس نمی‌تواند به گونه‌ای قانع‌کننده، تاثیر مثبت

تکامل سریع میکرو کامپیوترهای پر قدرت و ارزان قیمت را بر

واحدهای کوچک و متوسط اشکار نماید. وبی‌شک هیچیک از مشاوران

مالی درتایید خرید تجهیزات لازم برای تحلیل کامپیوتری داده‌ها، درشرایطی که هزینه‌ی نسبتاً پایین آن با وعده‌ی بالا رفتن کارآیی و بهره‌وری همراه می‌شود، تردیدی به‌خود راه نمی‌دهند. اما، این‌نظر خوش‌بینانه فقط نیمی از رابطه است. کاربرد کامپیوتر در تحلیل داده‌ها می‌تواند زیانی به‌بار آورد که هر ذره‌ی آن درست به‌اندازه‌ی مزایای استفاده از کامپیوتر باشد. درحقیقت، اغراق آمیز نیست اگر گفته‌شود که استفاده از کامپیوتر به‌سادگی می‌تواند برای مدیری احتیاطی که به جزییات کار وارد نیست، فاجعه به‌بار آورد.

آگاهی، رمز موفقیت است، و این نکته اهمیت دارد که حسابداری که با اطمینان کاربرد کامپیوتر را برای تحلیل داده‌ها تجویز می‌کند، توانهای منفی و نیز جوانب مثبت‌تر عمل خود را در نظر بگیرد. این هشدار هیچ ربطی به‌خودن ندارد، اما به‌برداشت و درک نادرست جمعی کثیر از مدیران مربوط می‌شود. نادرند مدیران ارشد یا اعضای کادر مالی که درکی به‌جزیک شناخت اسمی از آسیب‌پذیری کامپیوتر در مقابل مدیریت غلط، و درجه‌ی نیاز به‌حفاظت موثر از منابع آماری دارند، عجب‌که همین نکته در مورد مدیران مسوول کامپیوتری کردن داده‌ها نیز صادق است. نتیجه این که کامپیوتری کردن داده‌ها صرفاً مددی در کارآیی تصور می‌شود، حال آن‌که درحقیقت چیزی جزیک دگرگونی نیست.

خرید کامپیوتر مفهومی بیش از خرید لوازم اداری دارد. استفاده از کامپیوتر روشی کاملاً متفاوت در اجرای کارها است و به‌تغییر دیدگاه‌های مدیران نیاز دارد. درحقیقت، شکست متداول یا ناتوانی رایج در شناخت عظمت کامپیوتری کردن داده‌ها، مصرف‌کننده‌ای را که به‌اندازه‌ی کافی تیزهوش نیست در معرض اشتباه‌های فلج‌کننده قرار می‌دهد. شاید تعجب‌آور باشد، ولی اشتباه به‌طور عمده یک موضوع اداری است، و ارتباطی به‌جنبه‌های محرمانه‌تر

دانش کامپیوتر ندارد. صحت این گفته به سادگی نشان داده می‌شود. روشن است که در اختیار داشتن، در انحصار داشتن، و کاربرد آمارهای مربوط به مالکیت و مورمالی، حیاتی‌ترین جنبه‌های فعالیت تجاری است. بدون اطلاعات، شرکت نمی‌تواند هیچ یک از عملیات خود را انجام دهد. از این گفته نتیجه‌گیری می‌شود که کنترل و اداره‌ی موثر داده‌ها نه تنها برای موفقیت شرکت که برای بقای آن هم ضرورت دارد. بنابراین، به کارگیری نادرست ابزار تنظیم داده‌ها، نابودکننده است. پس از کامپیوتری کردن آمارها، دانش فنی دیگریک ابزار نیست، و به نوبه‌ی خود به نیرویی هدایت‌کننده تبدیل شده است.

به این ترتیب، توان بی‌تلاش برای گرفتن و سهمیدن آنی در داده‌ها در تمام قسمت‌های شرکت اغلب نه به صورت یک راه انتخاب با ارزش، که به عنوان یک مشخصه‌ی اجتناب‌ناپذیر دیده می‌شود، و به جای آن که از آن استفاده‌ی درست و بجا صورت پذیرد، جنبه‌ی محرمانه بودن آمارها از میان می‌رود. هیچ مدیر عاقلی دسترسی نامحدود به صندوق تحویلدار را مجاز نمی‌شمرد، ولی شکست در حفاظت از برنامها، اغلب فرصتهای به مراتب زیان‌بارتر را به دست می‌دهد. کامپیوتر به مثابه‌ی واسطه‌ای است که کنترل پیامهارا درست می‌گیرد، و تا شایر احتمالی به خارج درز کردن اطلاعات محرمانه‌ی داده شده به آن، بر سودآوری واحد انکارناپذیر است. به ترتیبی تقریباً مشابه، داده‌های طبقه‌بندی شده که زمانی می‌توانست زیر کنترل جدی قرار داشته باشد، با بی‌دقتی در داخل دیسک کوچک و اسباب بازی گونه‌ای روی میز باقی می‌ماند، در حالی که ظاهراً آسیب‌پذیری آن در زیر بسته‌بندی ناآشنایش پنهان شده است. علت این بی‌دقتی جهل است، و در نتیجه‌ی آن فعالیت‌های راهزنان کامپیوتری و رقبای تجاری تسهیل و حتی تشویق می‌شود. عطیه، یک شبهه به بله تبدیل شده است: درست به مثابه‌ی آن که به هر یک از کارکنان اجازه‌ی دسترسی تمام و کمال به کلیه‌ی رموز و منابع کسب و کار داده شده باشد.

با وجود این، روشهای اداری پرمخاطره ترو منسوخ شده اجازه می یابند که بعد از ظهور کامپیوتری کردن آمارها، جان سالم به در برند. تاثیر این وضع، به وجود آمدن شک و تردید است. به عنوان مثال، داده های ویرایش نشده که بدون تعدیل و رعایت استانداردهای قابل اطمینان بودن ارقام، حیاتی متکی به کامپیوتر تحصیل می کند. زمانی که چنین اتفاقی بیفتد، وسیله، اجازه ی دخالت افراد غیرمسئول را در جریان تصمیم گیری صادر کرده است. آشکارتر از آن، تغییرات گسترده در حسابداری همراه با کامپیوتری کردن حسابها، اغلب کارها را تا آن حد ساده می کند که آماده سازی و داده پردازی آمارهای مالی توسط یک گروه از افراد صورت می گیرد و فرصتی بی سابقه برای کلاهبرداری را به دست می دهد، در مجموع، امکانات درست همان اندازه که متعدد است، ترسناک نیز هست. راه لغو این آمارها به انعکاس تغییرات عظیمی که می تواند در نتیجه ی کامپیوتری کردن داده ها به وجود آید، باید در تغییری به همان اندازه با اهمیت در روشی دید که به نام نظام جدید در شرکت پیاده می شود. سرانجام باید برنامهای کامل احتیاطی و حفاظتی برای جلوگیری از اجرای این برنامه ها آماده شود. در صورتی که وسایل کار فراهم نیست، باید آنها را مهیا ساخت، ولی مادام که این مشکل حل نشده، مشاور مالی شرکت با صدور جواز کامپیوتری کردن داده ها عملی غیرعا دلانه مرتکب شده است. راه لغو این آمارها به فعالیت سطحی که بسیاری از شرکتها آن را مدیریت بر کامپیوتری کردن داده ها می دانند، قایب است. برای اثبات این بنیادی درباره ی ماهیت و کاربرد کامپیوتر، زیرا اغلب سیاستهایی که برای نظارت بر کار مورد استفاده قرار می گیرد، به مراتب کمتر از روش اداره ی نظام اطلاعاتی است که پیش از اجرای نظام جدید وجود داشته است. در نتیجه، نمی تواند حفاظتی، ولو ناچیز، در جلوگیری از تقلب باشد.